

KANCELARIA RADCOWSKA

E.Guzowska, K.J.Kawecki i S-ka

SPÓŁKA KOMANDYTOWA

Warszawa, dnia 13 października 2017 r.

INFORMACJA PRAWNA

dotycząca tzw. mechanizmu podzielonej płatności

Podzielona płatność ma zostać wdrożona Ustawą o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw z dnia 1 sierpnia 2017 roku (dalej Projekt). Projekt został skierowany już przez Radę Ministrów do Sejmu i w dniu 11 października br. miało miejsce pierwsze czytanie.

Zgodnie z założeniami Projektu, do ustawy o VAT zostanie dodany rozdział 1a, który dotyczyć będzie mechanizmu podzielonej płatności (split payment). Przepisy w tym zakresie mają obowiązywać prawdopodobnie od 1 kwietnia 2018 roku.

Split payment dotyczy podatku VAT i funkcjonuje na terenie kilku krajów, jak np. Czechy, Turcja czy Włochy. Powodem wdrożenia takiego rozwiązania w wyżej wskazanych państwach, i tym samym w Polsce, jest powiększająca się luka podatkowa w VAT.

Split payment będzie polegał na tym, że kupujący będzie przelewał na zwykły rachunek sprzedawcy tylko kwotę netto. Natomiast równowartość podatku od towarów i usług zostanie przekazana, w ramach tej samej dyspozycji przelewu, na specjalne konto – rachunek VAT. Pieniądze na nim zgromadzone będą własnością sprzedawcy, ale dostęp do nich będzie ograniczony (art. 108a ustawy o VAT w Projekcie).

Mechanizm podzielonej płatności będzie można stosować zarówno do regulowania całości zobowiązań, jak i ich części.

Należy również podkreślić, iż split payment będzie mógł mieć miejsce wyłącznie w odniesieniu do zapłaty w formie przelewu oraz do transakcji dokonywanych na rzecz innych podatników, czyli w relacjach B2B (firma - firma).

Mechanizm ten nie będzie stosowany w transakcjach B2C (firma - osoba prywatna).

Dokonywanie zapłaty w mechanizmie podzielonej płatności nie będzie obligatoryjne - Ustawa wskazuje tutaj na dobrowolność stosowania tego rozwiązania przez nabywców bowiem do nich będzie należała inicjatywa w tym zakresie. Zastosowanie tego mechanizmu będzie wiązało się z określonymi konsekwencjami zarówno dla nabywcy, jak i dla dostawcy towarów lub usługodawcy.

Aby umożliwić wszystkim nabywcom (firmom) dokonywanie zapłaty zgodnie z zasadami podzielonej płatności, rachunek VAT będzie zakładany przez banki lub SKOK-i dla każdego podatnika VAT.

Założenie i prowadzenie rachunku VAT przez banki oraz SKOK-i ma być w założeniu neutralne finansowo. Co ważne, na ich prowadzenie nie będą musiały być zawierane dodatkowe umowy.

Zgodnie z proponowaną zmianą art. 62b ust. 2 Prawa bankowego w Projekcie, na rachunek bankowy dedykowany rozliczeniom split payment nie mogą być wpłacane środki inne niż z tytułu podatku VAT. Jak szczegółowo wskazuje art. 62b ust. 1 na rachunek VAT mogą być wpłacane środki pochodzące z:

1. zapłaty odpowiadającej kwocie podatku od towarów i usług płaconej dostawcy towarów lub usługodawcy w ramach split payment;
2. wpłaty kwot podatku od towarów i usług przez podatników, o których mowa w art. 103 ust. 5a ustawy o VAT (WNT paliw silnikowych) na rzecz płatników, o których mowa w art. 17a tej ustawy, przy użyciu komunikatu;
3. przekazania środków z innego rachunku VAT posiadacza na rachunek VAT prowadzony w tym samym banku;
4. zwrotu kwoty VAT w przypadku wystawienia faktury korygującej zmniejszającej podstawę opodatkowania (gdy do faktury pierwotnej miał zastosowanie mechanizm split payment),
5. zwrotu VAT przez urząd skarbowy.

Natomiast pieniądze zgromadzone na rachunku VAT będzie można przeznaczyć zasadniczo na:

1. zapłatę podatku fiskusowi,
2. zapłatę kontrahentom kwoty będącej równowartością VAT wynikającej z otrzymanych faktur.

Zapłata w ramach mechanizmu podzielonej płatności może następować jedynie w złotyach polskich.

Przepisy nie zakładają, by urząd skarbowy miał dostęp do rachunków VAT albo by mógł samodzielnie dysponować środkami zgromadzonymi na tym rachunku.

Przepisy Projektu do zmian w Ustawie o VAT przewidują szereg zachęt dla podatników stosujących mechanizm split payment:

1. Szybki zwrot nadwyżki podatku naliczonego nad należnym na rachunek VAT: Przedsiębiorca, który wystąpi o taki zwrot na rachunek VAT, a nie na zwykły rachunek rozliczeniowy, dostanie przelew w terminie 25 dni, licząc od dnia złożenia deklaracji VAT.

2. Zmniejszenie kwoty zobowiązania podatkowego zgodnie z art. 108d ust. 1 ustawy o VAT w Projekcie - jeżeli zapłata zobowiązania podatkowego z tytułu podatku następuje w całości z rachunku VAT w terminie wcześniejszym niż termin określony dla zapłaty podatku, kwotę zobowiązania podatkowego z tytułu podatku do zapłaty można obniżyć o kwotę wyliczoną według wzoru:

$$S = Z * r * (n/360)$$

gdzie:

S – oznacza kwotę, o którą obniża się kwotę zapłaty zobowiązania podatkowego z tytułu podatku, wyrażoną w zaokrągleniu do pełnych złotych,

Z – oznacza kwotę zobowiązania podatkowego z tytułu podatku wynikającą z deklaracji podatkowej przed obniżeniem tego zobowiązania,

r – oznacza stopę referencyjną Narodowego Banku Polskiego obowiązującą na 2 dni robocze przed dniem zapłaty podatku,

n – oznacza liczbę dni od dnia, w którym zlecono przelew, z wyłączeniem tego dnia, do terminu określonego dla zapłaty podatku, włącznie z tym dniem.

3. Brak odpowiedzialności solidarnej zgodnie z art. 108c ust. 1 ustawy o VAT w Projekcie – w przypadku zapłaty danej faktury przy zastosowaniu metody podzielonej płatności nie będą miały zastosowania przepisy o odpowiedzialności solidarnej, zawarte w dziale Xa oraz nie będą miały zastosowania regulacje związane ze stosowaniem sankcji określonych w art. 112b ust. 1 pkt 1 i ust. 2 pkt 1 oraz art. 112 c ustawy o VAT, do wysokości kwoty podatku wynikającej z otrzymanej faktury zapłaconej z zastosowaniem mechanizmu split payment.

4. Zgodnie z art. 108c ust. 2 ustawy o VAT w Projekcie - nie stosuje się podwyższonej stawki odsetek za zwłokę w odniesieniu do zaległości w podatku VAT (art. 56b Ordynacji podatkowej) do zaległości powstałej w wyniku złożonej deklaracji podatkowej, w której podatnik wykazał kwotę podatku naliczonego, której co najmniej 95% wynika z faktur, które zostały zapłacone z zastosowaniem mechanizmu podzielonej płatności

Regulacja ta nie znajdzie zastosowania do zaległości w podatku przekraczającej dwukrotność kwoty podatku naliczonego, wykazanej w złożonej deklaracji podatkowej, zapłaconej z zastosowaniem mechanizmu podzielonej płatności.

Ustawodawca przewidział również szczególne rozwiązanie w zakresie odpowiedzialności podmiotów innych niż wskazani na fakturze (np. nabywców wierzytelności) za zobowiązania wystawcy faktury VAT za rozliczenie podatku VAT.

Zgodnie z art. 108 a ust 5 ustawy o VAT w Projekcie w przypadku gdy płatność zostanie dokonana mechanizmem podzielonej płatności na rzecz podatnika innego niż wskazany na fakturze (np. nabywca wierzytelności taki jak np. faktor), podatnik taki, na rzecz którego dokonano tej płatności (faktor), odpowiada solidarnie wraz z dostawcą tych towarów lub usługodawcą, za nierozliczony przez dostawcę towarów lub usługodawcę podatek wynikający z tej dostawy towarów lub tego świadczenia usług do wysokości kwoty odpowiadającej wysokości kwoty otrzymanej na rachunek VAT.

Podmiot ten będzie mógł się jednak zwolnić z odpowiedzialności solidarnej z dostawcą tych towarów lub usługodawcą w przypadku dokonania przez niego płatności na rachunek VAT dostawcy towarów lub usługodawcy wskazanego na fakturze w kwocie odpowiadającej wysokości kwoty otrzymanej na rachunek VAT (art. 108a ust 6 ustawy o VAT w Projekcie).

Co istotne również, środki zgromadzone na rachunku VAT **nie będą podlegać zajęciu** na podstawie sądowego lub administracyjnego tytułu wykonawczego dotyczącego innych należności niż VAT.

Dodatkowo, zgodnie z treścią Projektu (art. 108b ust. 1 ustawy o VAT) podatnik będzie miał prawo do wystąpienia z wnioskiem o dokonanie przelewu środków zgromadzonych na jego rachunku VAT na rachunek bankowy tego podatnika prowadzony dla celów działalności gospodarczej. Przelew mógłby być wykonany wyłącznie na wniosek podatnika, w którym określa kwotę, która ma zostać mu zwrócona. Wniosek będzie podlegał odpowiedniej weryfikacji przez właściwe organy podatkowe. Naczelnik US wydaje postanowienie **w terminie 60 dni** od daty otrzymania wniosku.

Naczelnik urzędu skarbowego nie wyrazi zgody na przelanie środków z rachunku VAT na rachunek rozliczeniowy podatnika w przypadku gdy:

1. zachodzi uzasadniona obawa, że zobowiązanie podatkowe z tytułu podatku nie zostanie wykonane, w szczególności gdy podatnik trwale nie uiszcza wymagalnych zobowiązań z tytułu tego podatku lub dokonuje czynności

- polegających na zbywaniu majątku, które mogą utrudnić lub udaremnić egzekucję lub
2. w trakcie prowadzonego wobec podatnika postępowania podatkowego w zakresie podatku zachodzi uzasadniona obawa określenia zaległości podatkowej w podatku lub ustalenia dodatkowego zobowiązania podatkowego w podatku, lub
  3. weryfikacja zasadności złożonego przez podatnika wniosku wskazuje, że zachodzi uzasadniona obawa wystąpienia zaległości podatkowej w podatku.

W przypadku **wykreślenia** podatnika z rejestru VAT **środki pozostałe na rachunku VAT** zaliczone zostaną w pierwszej kolejności na **poczet zaległości podatkowych wraz z odsetkami**. Pozostała część zostanie **zwrócona** na wskazany przed podatnika rachunek (o ile nie toczy się względem niego postępowanie podatkowe, kontrola podatkowa lub kontrola celno-skarbowa w zakresie VAT).

r.pr. Agnieszka Cabanek